

El trencaclosques (“Jigsaw”)

El trencaclosques (“jigsaw”) és una de les tècniques cooperatives més conegudes. Fou ideada per E. Aronson l’any 1978 i va ser de les primeres que es van experimentar i estudiar. El trencaclosques intenta provocar una situació extrema d’interdependència positiva, creant les condicions necessàries per a que el treball de cada membre de l’equip sobre una part dels materials o recursos a estudiar sigui absolutament imprescindible per tal que la resta de companys puguin completar l’estudi (interdependència positiva de recursos).

Aquesta tècnica és especialment útil en aquelles àrees del coneixement en les que els continguts són susceptibles de ser fragmentats en diferents parts (per exemple: literatura, història, ciències experimentals...). En síntesi, aquesta tècnica consisteix en els següents passos:

- Dividim la classe en grups heterogenis de 4 o 5 membres cadascun.
- Es fracciona el material objecte d’estudi en tantes parts com membres tingui l’equip, de manera que cadascun dels seus membres rebi un fragment de la informació del tema que, en el conjunt, estiguin estudiant tots els equips. En canvi, no rep la que s’ha posat a disposició del seus companys per a preparar el seu propi subtema.
- Cada membre de l’equip prepara la seva part a partir de la informació que li facilita el professor o amb la que ell hagi pogut buscar.
- Després, amb els integrants dels altres equips que han estudiat el mateix subtema, forma un grup d’experts, on intercanvien la informació, aprofundeixen en els conceptes clau, construeixen esquemes i mapes conceptuals, aclareixen els dubtes que s’hagin plantejat, etc.; podríem dir que arriben a ser experts en la seva secció.

- A continuació, cadascun d'ells torna al seu equip d'origen i es responsabilitza d'explicar al grup la part que ha preparat.
- Així doncs, tots els alumne es necessiten els uns als altres i es veuen obligats a cooperar perquè cadascun d'ells disposa solament d'una peça del trencaclosques i els seus companys d'equip tenen les altres, imprescindibles per reeixir en la tasca proposada: el domini global d'un tema objecte d'estudi prèviament fragmentat.